

PODRÓŻ DO LEKTURY... OD INTERPRETACJI
KADRU FILMOWEGO LUB ZDJĘCIA
Z INSCENIZACJI SPEKTAKLU
TEATRALNEGO DO TEKSTU LITERACKIEGO

BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Podróż do lektury... Od interpretacji kadru filmowego lub zdjęcia z inscenizacji spektaklu teatralnego do tekstu literackiego

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- odczytuje problemy zawarte w tekstach literackich;
- przypomina problemy omówione w lekturach;
- omawia kadr filmowy lub zdjęcie z inscenizacji teatralnej.

Metody/techniki/formy pracy:

- wykorzystanie telefonów komórkowych;
- praca z tekstem ikonycznym;
- praca z tekstem literackim;
- praca w grupie.

Środki dydaktyczne:

- kadry z filmów;
- zdjęcie z inscenizacji teatralnej.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna: Nauczyciel informuje, że tekst ikoniczny to nie tylko obraz malarski, film, teatr, ale także kadr z filmu, zdjęcie ze sztuki teatralnej. Wskazuje, że jego interpretacji można dokonać bez znajomości całego dzieła, a przez odniesienie się wyłącznie do tego, co widzimy na fotografii. Wskazuje, że taki tekst ikoniczny można omówić w kontekście dzieła literackiego, do którego się odnosi film, spektakl.

Część właściwa: Nauczyciel dzieli klasę na grupy i podaje zadania. Informuje o prawidłowej trzyczęściowej organizacji wypowiedzi, składającej się ze wstępu, właściwej realizacji i podsumowania zawierającego wnioski. Uczniowie w czterech grupach przygotowują się do interpretacji tekstu ikonicznego w odniesieniu do lektur. Grupa I: Odczytaj zdjęcie przedstawiające Konrada z inscenizacji *Dziadów cz. III* Adama Mickiewicza w reż. Michała Zadary z Teatru Polskiego we Wrocławiu w kontekście dramatu Mickiewicza. Odpowiedz na pytanie: jakie zachowania człowieka wskazują na wyrażanie emocji? <http://bi.gazeta.pl/im/56Porczyk-jako-Konrad--Ani-mesjasz--ani-mist.jpg>

Grupa II: Odczytaj kadr z filmu Andrzeja Wajdy *Pan Tadeusz* w kontekście znajomości epepe Mickiewicza. Odpowiedz na pytanie: w jaki sposób autorzy tekstów kultury przedstawiają motyw tańca? <https://api.culture.pl/sic/20%588724.jpg?itok=GPtYHbLL>

Grupa III: Odczytaj kadr z filmu Andrzeja Wajdy *Wesele* w kontekście znajomości dramatu. Odpowiedz na pytanie: w jaki sposób autorzy tekstów kultury nawiązują do historii?

https://radzyninfo.pl/wp-content/uploads/2017/08/4ab89-wesele19724-122_3.jpg

Grupa IV: Odczytaj kadr z filmu Jana Rybkowskiego *Chłopi* w kontekście znajomości powieści. Odpowiedz na pytanie: jaką rolę w życiu człowieka pełni tradycja?

<https://i.iplsc.cyla-swietoscia/0004AU9PRH45FPBG-C122-F4.jpg>

Uczniowie prezentują przygotowane wypowiedzi. Podczas prezentacji nauczyciel zadaje pytania dodatkowe, prosi też uczniów o propozycje i sugestie, uzupełniające zadanie.

Nauczyciel prezentuje kadry z filmu Tadeusza Konwickiego *Lawa* i prosi uczniów o rozpoznanie przedstawionych scen z *Dziadów* i określenie ich tematyki/nazwy: <http://www.iluzjon.fn00x700.jpg>, <https://www.biogramy.0x.jpg>, <https://i.pinimg.com.jpg>.

Część podsumowująca: Uczniowie wskazują rolę kadru lub zdjęcia teatralnego w odczytaniu problematyki tekstu literackiego będącego lekturą. Określają interdyscyplinarność różnych tekstów kultury oraz dziedzin kultury.

Komentarz metodyczny:

Uwaga – *Pan Tadeusz* jest lekturą z II etapu nauczania, jednak jego znajomość jest obowiązkowa także w liceum. W trakcie lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, nauk przyrodniczych, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się, które przydatne są także na rynku pracy. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmocniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.